

Bruselis, 13.05.2013
C(2013) 2850 final

VIEŠASIS VARIANTAS

Šis dokumentas yra vidinis Komisijos dokumentas, kuris pateikiamas tik kaip informacija.

Tema: Valstybės pagalba SA.36132 (2013/N) – Lietuva
Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtra – Pakeitimas

Gerb. Ministre

1. PROCEDŪRA

- (1) Pasibaigus diskusijoms iki pranešimo, 2013 m. sausio 25 d. registruotu raštu pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį¹ Lietuvos valdžios institucijos pranešė apie Komisijos patvirtintų pagalbos schemų SA.28192² (toliau – pradinė schema) ir SA.34166 (toliau – 2012 m. pakeitimas)³ geografinės taikymo srities išplėtimą, jų pratęsimą papildomiems aštuoniems mėnesiams ir atitinkamą biudžeto padidinimą. 2013 m. vasario 21 d. registruotu raštu Komisija paprašė papildomos informacijos apie pasiūlytą priemonę; į šį raštą Lietuvos institucijos atsakė

¹ Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai tapo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 ir 108 straipsniais. Šios nuostatos iš esmės yra identiškos. Šiame sprendime, kai tinka, nuorodas į SESV 107 ir 108 straipsnius reikia suprasti kaip nuorodas į EB sutarties 87 ir 88 straipsnius.

² Valstybės pagalba SA.28192; C(2009) 5808 galutinis, 2009 m. liepos 17 d.
http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/230497/230497_978155_39_1.pdf.

³ Valstybės pagalba SA.31316; C(2012) 3307 galutinis, 2012 m. gegužės 16 d.
http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/243182/243182_1335424_70_2.pdf.

Mr. Linas LINKEVIČIUS
Užsienio Reikalų Ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
LIETUVOS RESPUBLIKA

2013 m. vasario 28 d. registruotu raštu. 2013 m. gegužės 2 d. laišku Lietuvos valdžios institucijos pateikė papildomą informaciją dėl pasiūlytos priemonės.

2. APLINKYBĖS

- (2) Pagal pradinę schemą Lietuvos valdžios institucijos įdiegė priemonę „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo plėtra“ (RAIN). Lietuvos valdžios institucijos taip siekė sukurti magistralinio (angl. *backhaul* arba *middle-mile*) tinklo⁴ infrastruktūrą, kurią naudojant būtų teikiamos didmeninės plačiajuosčio ryšio paslaugos neaptarnaujamose Lietuvos kaimiškosiose vietovėse, sumažinti patekimo į rinką kliūtis komerciniams operatoriams (sumažinant investicines sąnaudas) ir taip juos paskatinti plėsti savo plačiajuosčio ryšio tinklo aprėptį kaimiškosiose vietovėse. 2012 m. pakeitimas buvo susijęs tik su pirminės priemonės geografinės taikymo srities išplėtimu, pirminis biudžetas papildomai nedidintas.
- (3) Šis pradinės priemonės pakeitimas, apie kurį pranešta, atliktas atsižvelgiant į Lietuvos valdžios institucijų pastangas geriau koordinuoti RAIN projektą su kitais plačiajuosčio ryšio projektais Lietuvoje, siekiant kuo labiau išplėsti ryšio aprėptį ir užtikrinti, kad valstybės lėšos būtų panaudotos kuo veiksmingiau. Taigi, siekiamos (pagal Komisijos rekomendacijas) deramą dėmesį skirti informacinėms ir ryšių technologijoms bei interneto ryšiui Lietuvos valdžios institucijos pritaikė kaimo plėtros programą. Komisija, vadovaudamasi struktūrinių fondų taisyklėmis, patvirtino⁵ 2007–2013 m. Lietuvos kaimo plėtros programos III krypties „Gyvenimo kokybė kaimiškosiose vietovėse ir kaimo ekonomikos diversifikavimas“ priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ papildymą dalimi „Kaimiškųjų vietovių plačiajuosčio tinklo infrastruktūros plėtra“ (toliau – priemonės dalis arba PRIP projektas). Lietuvos valdžios institucijų teigimu, šiame pranešime nurodyta valstybės pagalbos priemone siekiama toliau plėtoti pradinę schemą (iš dalies pakeistą 2012 m.) pagal šios priemonės dalį, siekiant prisidėti prie tolesnio plačiajuosčio ryšio infrastruktūros Lietuvoje vystymo. Todėl pagalbos priemone, apie kurią pranešta, siūloma iš dalies pakeisti pradinę schemą (įskaitant 2012 m. pakeitimą), kad RAIN projektą būtų galima papildyti nauju PRIP projektu (priemonės dalimi). Šiuo tikslu pagalbos priemonei, apie kurią pranešta, numatoma skirti papildomą finansavimą⁶, išplėsti pradinės schemas (iš dalies pakeistos 2012 m.) geografinę apimtį⁷ ir pratęsti pradinę priemonę 8 mėnesiais⁸.

⁴ Magistraliniai (*backhaul* arba *middle mile*) tinklai apima kamieninių (pagrindinių) tinklų ir prieigos (arba „paskutinės mylios“) tinklų tarpines linijas.

⁵ 2009 m. gruodžio 14 d. Sprendimas C(2009) 10216.

⁶ Pradinė schema iš dalies keičiama, siekiant nurodyti, kad ji taip pat bus finansuojama Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis (4 487 000 EUR) ir nacionalinėmis lėšomis (498 556 EUR). Iš viso: 4 985 556 EUR.

⁷ Pradinė schema iš dalies keičiama, siekiant atspindėti geografinės apimties išplėtimą, pagal PRIP priemonės dalį apimant neaptarnaujamą žemės ūkio sritis, kuriose artimoje ateityje neplanuojama investuoti į plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą. Todėl geografinis išplėtimas apims tik baltąsias sritis pagal persvarstytas plačiajuosčio ryšio gaires.

⁸ Pradinė schema iš dalies keičiama, siekiant atsižvelgti į faktą, kad Lietuvos žemės ūkio ministerijos įgyvendinama priemonės dalis „Kaimiškųjų vietovių plačiajuosčio tinklo infrastruktūros plėtra“ turi būti

- (4) Pagal struktūrinių fondų taisykles anksčiau šalies kaimiškiose vietovėse 2004–2006 m. programavimo laikotarpiu buvo įgyvendinti du plačiajuosčio ryšio tinklo plėtros projektai, kuriuose naudotos Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) lėšos: RAIN projektas⁹ ir projektas „Plačiajuosčio duomenų perdavimo tinklo Lazdijų rajono ir Alytaus rajono savivaldybėse kūrimas“¹⁰. ERPF parama minėtiems projektams buvo suteikta pagal 2004–2006 m. Lietuvos bendrojo programavimo dokumento 3 prioriteto 3 priemonę (Informacinių technologijų paslaugų ir infrastruktūros plėtra).
- (5) RAIN projekto tikslas – sukurti tinklo infrastruktūros kaimiškiose vietovėse trūkstamą dalį. RAIN projektą įgyvendina viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“. Vis dėlto RAIN projektas netaikomas žemės ūkio sektoriui, nes šiuo projektu sukurta plačiajuosčio ryšio infrastruktūra (kaip anksčiau aiškinta) nesujungia atokiai esančių objektų su plačiajuosčio ryšio tinklu. Atsižvelgiant į tai, naująją priemonės dalį susiejant RAIN projektu, šie du projektai vienas kitą papildytų ir būtų prisidedama prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtros Lietuvoje.
- (6) Planuojant naująją priemonės dalį bus išvengta finansavimo dubliavimo. Naujoji plačiajuosčio ryšio infrastruktūra bus sukurta tik tose srityse, kurios nesusijusios su minėtu RAIN projektu (tradicinės baltosios sritys).
- (7) Įgyvendinant Žemės ūkio ministerijos administruojamą priemonės dalį bus siekiama tų pačių tikslų, kaip ir vykdomu RAIN projektu.
- (8) Šis pranešimas susijęs tik su anksčiau patvirtintos priemonės (pradinės priemonės, anksčiau iš dalies pakeistos) geografinės taikymo srities išplėtimu, pirminio biudžeto padidinimu, skiriant papildomą EŽŪFKP finansavimą, ir priemonės pratęsimu 8 mėnesiams¹¹.
- (9) Visos kitos pradinės priemonės nuostatos išlieka nepakitusios. Vis dėlto, Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad jos pradinę priemonę (SA.28192) ir jos 2012 m. pakeitimą (SA.34166) pritaikys prie visų naujų Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui ES gairių (persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių)¹², įskaitant skaidrumo ir ataskaitų teikimo reikalavimus.

užbaigta iki 2015 m. rugpjūčio 31 d. Visa EFPP finansuojama RAIN projekto veikla turi būti įgyvendinta iki 2014 m. gruodžio 31 d. Termino pratęsimas susijęs tik su PRIP projektu, kuris yra finansuojamas EŽŪFKP ir kuris turi būti įgyvendintas (pagal RAIN projektui taikomas taisykles dėl procedūrų, šalių ir kt.) iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

⁹ RAIN projektas laikomas valstybės pagalba, kurią patvirtino Europos Komisija (pradinė schema, įskaitant 2012 m. pakeitimą).

¹⁰ Projektas „Plačiajuosčio duomenų perdavimo tinklo Lazdijų rajono ir Alytaus rajono savivaldybėse kūrimas“ buvo pripažintas valstybės pagalba, kuri buvo suderinta su Europos Komisija (Valstybės pagalba N 497 / 2007 – Lietuva, 2008 m. liepos 16 d. Komisijos sprendimas, OL C/290/2008, 2008 11 13). Ši esama plačiajuosčio ryšio schema ir RAIN projektas vienas kitą papildo: plačiajuosčio ryšio schema skirta „paskutinės mylios“ prieigos tinklams tam tikrose Lietuvos vietovėse įrengti, o RAIN projektu siekiama sukurti magistralines linijas.

¹¹ Taip pat žr. 6 ir 7 išnašas.

¹² Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui ES gairės, OL C 25,

3. PRIEMONĖS APIBŪDINIMAS

- (10) **Tikslai.** Projekto RAIN tikslas – Lietuvos kaimiškosiose vietovėse, kuriose šiuo metu plačiajuosčio ryšio paslaugos neteikiamos ir kurių artimiausiu metu nenumatoma įtraukti į plačiajuosčio ryšio aprėptį, plėtoti elektroninių tinklų infrastruktūrą didmeninėms plačiajuosčio ryšio paslaugoms teikti. Naujai įvesta priemonės dalis visų pirma yra susijusi su šio tinklo naudojimu Lietuvos žemės ūkio sektoriuje.
- (11) Spręsdamos būtinos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros trūkumo klausimą, Lietuvos valdžios institucijos Lietuvos piliečiams ir verslininkams siekia sudaryti geresnes galimybes naudotis plačiajuosčiu ryšiu kaimiškosiose vietovėse. Tai turėtų padidinti kaimiškųjų vietovių patrauklumą, verslo konkurencingumą ir įsidarbinimo galimybes. Be to, nauja priemonės dalimi turėtų būti sukurta e. infrastruktūros sistema, leidžianti valstybės ir vietos valdžios žemės ūkio įstaigoms, šalies kaimiškųjų vietovių organizacijoms ir visoms suinteresuotosioms MVĮ teikti viešąsias paslaugas.
- (12) Lietuvos valdžios institucijos paaiškino, kad Lietuvoje šiuo metu labai skiriasi skirtingose vietovėse gyvenančių visuomenės grupių galimybės naudotis pažangia informacine infrastruktūra: Naudotis plačiajuosčio elektroninio ryšio paslaugomis gali 99 proc. Lietuvos miestų gyventojų ir tik 32 proc. kaimų gyventojų.
- (13) Šalies kaimiškosios vietovės yra nepatrauklios verslo investuotojams į plačiajuosčio elektroninio ryšio infrastruktūrą visų pirma dėl gana nedidelio galimų abonentų skaičiaus, viena nuo kitos nutolusių gyvenviečių ir didelės statybos darbų kainos.
- (14) Lietuvos valdžios institucijos tikisi, kad neaptarnaujamose vietovėse sukūrus magistralinį (angl. *backhaul* arba *middle-mile*) tinklą¹³, dėl mažesnių investicinių sąnaudų komerciniams operatoriams būtų lengviau patekti į rinką, kartu jie būtų skatinami plėsti savo plačiajuosčio ryšio tinklo aprėptį kaimiškosiose vietovėse. Įdiegus tinklą, atsirastų galimybė teikti atvirą didmeninę prieigą tretiesiems operatoriams, kurie galėtų prijungti savo prieigos infrastruktūrą (t. y. „paskutinės mylios“ tinklo segmentą) ir teikti plačiajuosčio ryšio paslaugas galutiniams vartotojams.
- (15) **Teisinis pagrindas.** Priemonės, apie kurią pranešta, pagrindas – i) Elektroninių ryšių įstatymas¹⁴, ii) Lietuvos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros 2005–2010 metų plėtros strategija¹⁵, iii) Lietuvos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros 2005–

2013 1 26, p. 1.

¹³ Magistraliniai (*backhaul* arba *middle mile*) tinklai apima kamieninių (pagrindinių) tinklų ir prieigos (arba „paskutinės mylios“) tinklų tarpines linijas.

¹⁴ Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas („Valstybės žinios“: 2004 4 30, Nr. 69-2382).

¹⁵ Dėl Lietuvos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros 2005-2010 metų plėtros strategijos patvirtinimo (Valstybės žinios: 2005 11 19 Nr.137-4920).

2010 metų plėtros strategijos įgyvendinimo veiksmų planas¹⁶, iv) 2007–2013 m. ekonomikos augimo veiksmų programa¹⁷, v) 2007–2013 m. ekonomikos augimo veiksmų programos papildymas¹⁸, vi) projekto, vykdomo pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2 3.2 IVPK 01 „Plačiajuosčiai elektroninių ryšių tinklai“, finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Informacinės visuomenės plėtros komiteto direktoriaus 2008 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. T-66¹⁹. Remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1083/2006²⁰ RAIN projektas priskiriamas prie didelės apimties projektų. Be pirmiau nurodyto teisinio pagrindo, galiojančio nuo pradinės schemos (įskaitant 2012 m. pakeitimą) įgyvendinimo pradžios, teisinis pagrindas papildytas priemonės dalies „Kaimiškųjų vietovių plačiajuosčio tinklo infrastruktūros plėtra“ įgyvendinimo taisyklėmis (pagal 2007–2013 m. Lietuvos kaimo plėtros programos III krypties „Gyvenimo kokybė kaimiškiose vietovėse ir kaimo ekonomikos diversifikavimas“ priemonę „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“²¹).

- (16) **Pagalbą teikianti institucija.** Susisiekimo ministerija yra pagrindinė pagalbą teikianti valdžios institucija, atsakinga už infrastruktūros kūrimą pagal RAIN projektą ir kainų už RAIN paslaugas nustatymą. EŽŪFKP projektus administruos Žemės ūkio ministerija.
- (17) **Projekto planas.** Projektą sudaro 2 dalys: I) plačiajuosčio ryšio tinklai bus kuriami žiedo infrastruktūros principu – šešių regioninių paskirstymo žiedų pavidalu. Statybos darbus (civilinės inžinerijos darbai, kabelių šulinių įrengimas, šviesolaidinių linijų skaidulos ir kt.) atliks pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus ir ES viešojo pirkimo direktyvas atviro konkurso būdu atrinkti privatūs rangovai. Naujasis RAIN tinklas nuosavybės teise priklausys valstybei. II) Valdyti RAIN tinklą ir teikti didmenines paslaugas tretiesiems paslaugų teikėjams bus patikėta viešajam pelno nesiekiančiam juridiniam subjektui „Plačiajuostis internetas“. RAIN tinklą prižiūrės ir aptarnaus atviro konkurso būdu atrinkti privatūs operatoriai.

¹⁶ Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. 1231 „Dėl Lietuvos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros 2005-2010 metų plėtros strategijos patvirtinimo“ pakeitimo (Valstybės žinios: 2008 10 23 Nr.122-4637).

¹⁷ Patvirtinta 2007 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimu K(2007) 37401.

¹⁸ Dėl Projekto, vykdomo pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.2-IVPK-01 „Plačiajuosčiai elektroninių ryšių tinklai“, finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo (Valstybės žinios: 2008 04 19 Nr.45-1717).

¹⁹ Dėl Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2008 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. T-66 „Dėl Projekto, vykdomo pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.2-IVPK-01 „Plačiajuosčiai elektroninių ryšių tinklai“, finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo (Valstybės žinios: 2008 12 30 Nr. 149-6074).

²⁰ 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, nustatantis bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999, OL L 210, 2006 7 31.

²¹ Patvirtinta 2007 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2007) 5076.

- (18) **Tikslinės vietovės.** Lietuvos valdžios institucijos, vykdydamos naujo PRIP projekto galimybių studiją²², parengė išsamius plačiajuosčio ryšio aprėpiamų vietovių žemėlapius, siekdamas nustatyti papildomas tikslines vietas, kuriose būtina valstybės intervencija. Po priemonės išplėtimo, apie kurią pranešta, ji bus taikoma 150-čiai papildomų kaimo vietovių, kuriose gyvena apie 20 000 žmonių, ir prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros bus prijungta arba padidintas dažnių juostos plotis maždaug 400 žemės ūkio įstaigų ir organizacijų, gamybos ir perdirbimo įmonių, kaimo bendruomenių, švietimo įstaigų, bibliotekų, viešųjų interneto centrų ir kt.²³. Priemonė apims tik tas vietas, kuriose nėra tinkamos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros (tradicinės „baltosios sritys“). Kaip ir ankstesniuose sprendimuose dėl pradinės priemonės, su pakeitimais²⁴, įgyvendinant priemonę, apie kurią pranešta, magistralinės šviesolaidinės linijos bus tiesiamos tik ten, kur nėra panašios kitų privačių operatorių infrastruktūros.
- (19) **Viešos konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis.** Lietuvos institucijos viešai konsultavosi su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis dėl naujų sričių, kuriose turi būti įgyvendinama pagalbos schema, apie kurią pranešta. Išsamus planuojamos infrastruktūros mazgų sąrašas ir atitinkami žemėlapiai buvo paskelbti viešosios įstaigos „Plačiajuostis internetas“ svetainėje²⁵. Vykstant konsultacijoms esami operatoriai susirūpinimo nepareiškė. Jie nepasiūlė jokio investicinio plano, kuris galėtų pakeisti PRIP šviesolaidines linijas, numatytas nutiesti įgyvendinant pagalbos priemonę, apie kurią pranešta.
- (20) **Nacionalinės ryšių reguliavimo tarnybos nuomonė.** Nacionalinė ryšių reguliavimo tarnyba nepareiškė prieštaravimų dėl RAIN projekto taikymo srities išplėtimo, jeigu jis suderinamas su Europos Komisijos valstybės pagalbos sprendimais SA.28192 ir SA.34166, t. y. pradine schema ir jos 2012 m. pakeitimu. Projektą taip pat patvirtino Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, jeigu pripažįstama, kad paslaugų teikėjas neturi didelės įtakos rinkoje²⁶.

²² 2012 m. sausio–vasario mėn. buvo atliktas rinkos tyrimas „Šviesolaidinio interneto poreikis. Ūkininkų ir organizacijų kaimiškiose vietovėse apklausa“, kaip dalis 2007–2013 m. Lietuvos kaimo plėtros programos III krypties „Gyvenimo kokybė kaimiškiose vietovėse ir kaimo ekonomikos diversifikavimas“ prioriteto „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ priemonės dalies „Kaimiškųjų vietovių plačiajuosčio tinklo infrastruktūros plėtra“ galimybių studijos, siekiant nustatyti interneto skverbimą kaimiškiose vietovėse ir šviesolaidinio interneto poreikį. Apklausoje dalyvavo kelios galimų šviesolaidinio interneto naudotojų grupės: ūkininkai, žemės ūkio įmonių, kaimo turizmo sodybų, maisto perdirbimo įmonių, konsultacinių biurų, valstybinių miškų ir kaimo bendruomenių atstovai.

Apklaustos rezultatai parodė, kad interneto prieiga yra beveik tokio paties lygmens, kaip ir kompiuterizacijos lygis: 86 proc. respondentų turi interneto prieigą. Didelė ūkininkų dalis naudoja skambinamąją prieigą (47 proc.) arba belaidį interneto ryšį (22 proc.). Šviesolaidinį internetą naudoja 8 proc. respondentų.

²³ Išsamus prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros prijungtinių objektų sąrašas paskelbtas čia:

²⁴ http://www.placiajuostis.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=93&Itemid=46&lang=lt.

²⁴ 2009 m. liepos 17 d. valstybės pagalba SA.28192, C(2009)5808 galutinis, ir 2012 m. gegužės 16 d. valstybės pagalba SA.34166, C(2012)3307 galutinis.

²⁵ Tiesioginė nuoroda:

²⁵ http://www.placiajuostis.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=93&Itemid=45&lang=en.

²⁶ Lietuvos valdžios institucijos paaiškino, kad jeigu įstaiga „Plačiajuostis internetas“ būtų pripažinta turinti didelę įtaką rinkoje, jai būtų taikomas įpareigojimas, taikomas didelę įtaką rinkoje turinčioms įmonėms.

- (21) **Pagalbos gavėjai.** Tiesioginis pagalbos gavėjas – didmeninis tinklo operatorius, viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“. „Plačiajuostis internetas“ yra valstybei priklausantis pelno nesiekiantis juridinis subjektas. Netiesioginiai pagalbos gavėjai bus elektroninių ryšių operatoriai, kurie naudos naująjį tinklą mažmeninėms paslaugoms galutiniams vartotojams teikti.
- (22) **Pirkimas ir ekonominiu požiūriu naudingiausias pasiūlymas.** Lietuvos institucijos ketina vykdyti trijų etapų konkurso procedūras. Pirmuoju etapu tinklai bus diegiami pasirenkant mažiausios kainos pasiūlymus. Antruoju etapu bus skelbiamas konkursas dėl tinklo techninio aptarnavimo, pasirenkant ekonominiu požiūriu naudingiausias pasiūlymus. Trečiuoju etapu bus sudaromos sutartys dėl tinklo įrangos, pasirenkant mažiausios kainos ir techniškai naudingiausias pasiūlymus. Visos konkurso procedūros bus vykdomos griežtai ir skaidriai laikantis ES ir nacionalinių viešojo pirkimo taisyklių. Lietuvos valdžios institucijos paaiškino, kad visos vykdomos konkurso procedūros dėl valstybės pagalbos plačiajuosčiam ryšiui bus paskelbtos tam skirtoje nacionalinėje interneto svetainėje ir kad bus laikomasi tų procedūrų konkurencinio rezultato.
- (23) **Technologinis neutralumas.** Kaip nurodyta pradinėje priemonėje, pasirinkta tinklo topologija užtikrinamas technologinis priemonės neutralumas: naujasis tinklas kaip magistralinė linija bus tinkama keletui skirtingų platformų, kurių operatoriai galės teikti savo paslaugas galutiniams vartotojams.
- (24) **Esamos infrastruktūros naudojimas.** Priemone remiamos tik baltosios sritys, kuriose nėra plačiajuosčio ryšio infrastruktūros.
- (25) **Didmeninė prieiga.** Remdamosi persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių 78 straipsnio g punkto reikalavimais Lietuvos institucijos patvirtino, kad įdiegus naująjį tinklą, didmeninės magistralinės prieigos paslaugos elektroninių ryšių operatoriams, norintiems teikti ryšio paslaugas galutiniams vartotojams, bus teikiamos atviromis ir nediskriminacinėmis sąlygomis visu tinklo naudojimo laikotarpiu (maždaug 20 metų). Didmeninis tinklo operatorius, viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“, mažmeninių paslaugų neteiks.
- (26) **Didmeninės prieigos kainų nustatymas.** Didmeninės paslaugos įkainius nustatys Susisiekimo ministerija. Lietuvos institucijų uždavinys – mažmenines plačiajuosčio ryšio paslaugas tikslinėse vietovėse teikti už panašią į miestuose teikiamų paslaugų kainą, tačiau nustatant didmeninių paslaugų įkainius taip pat bus atsižvelgiama į vidutinę mažmeninių paslaugų kainą, kurią galutiniai vartotojai moka miestuose, kur tokios paslaugos teikiamos be valstybės finansavimo. Didmeninių paslaugų kainos bus nustatomos drauge su Nacionaline ryšių reguliavimo tarnyba, kuri įgaliota prižiūrėti Lietuvos telekomunikacijų rinkas.
- (27) **Biudžetas ir finansavimo priemonės.** Pagalba teikiama tiesioginėmis dotacijomis. Pagal šį pakeitimą, apie kurį pranešama, bendra RAIN projekto suma padidinama EŽŪFKP finansavimu ir siekia maždaug 226 mln. LTL (apytikriai 65,5 mln. EUR). Projektas finansuojamas Europos regioninio plėtros fondo (ERPF) lėšomis (51,4 mln. EUR), Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai

(EŽŪFKP)²⁷ lėšomis (4,5 mln. EUR) ir Lietuvos lėšomis (9,6 mln. EUR)²⁸. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad ši pagalba negali būti sujungta su pagalba, gauta pagal kitas vietas, regionines, nacionalines arba Bendrijos schemas toms pačioms reikalavimus atitinkančioms išlaidoms padengti.

- (28) **Priemonės trukmė.** RAIN projekto įgyvendinimą planuojama užbaigti iki 2014 m. gruodžio 31 d. Tačiau pagal šį pakeitimą, apie kurį pranešama, PRIP projektas gali būti įgyvendinamas iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.²⁹ Laikantis sustabdymo sąlygos, geografinės taikymo srities išplėtimas, apie kurį pranešta, bus įgyvendintas tik Komisijai pritarus.
- (29) **Stebėseną ir lėšų susigrąžinimo mechanizmas.** Kaip nurodyta Elektroninių ryšių įstatyme, priemonės pagalbos gavėjas, viešoji įstaiga „Plaćiajuostis internetas“, suinteresuotosioms šalims privalo skelbti su prieiga susijusią informaciją (be kita ko, technines specifikacijas, teikimo ir naudojimo sąlygas, prieigos ir susijusių paslaugų kainas) ir suteikti atvirą prieigą visiems elektroninių ryšių operatoriams. Įsipareigojimo vykdymą prižiūrės Priežiūros komitetas, remdamasis įstaigos pateiktomis metinėmis ataskaitomis. Remiantis Lietuvos valdžios institucijų pateikta informacija, bet koks galimas viešosios įstaigos „Plaćiajuostis internetas“ lėšų perteklius, sukauptas naudojant tinklą, bus naudojamas tinklo priežiūrai arba kaimiškujų vietovių plaćiajuosčio ryšio plėtrai.
- (30) **Skaidrumas.** Priemonės tikslai, visas galutinės pagalbos schemas ir įgyvendinimo nuostatų tekstas, pagalbos gavėjai ir jiems suteiktos valstybės pagalbos sumos, taip pat pagalbos intensyvumas bei naudojama technologija bus paskelbti interneto svetainėje www.zum.lt. Be to, Lietuvos valdžios institucijos patvirtina, kad pagalbos gavėjas bus įpareigotas atitinkamą teisę turinčioms trečiosioms šalims suteikti išsamią ir nediskriminacinę galimybę susipažinti su informacija apie jo infrastruktūrą (be kita ko, įskaitant kabelių kanalus, gatvėse esančias skirstymo spintas ir šviesolaidį), įdiegtą pagal valstybės pagalbos sutartį, pagalbos gavėjo svetainėje www.plaćiajuostis.lt. Ši informacija apims priemone numatomos įrengti infrastruktūros žemėlapi, priemonės prielaidas, priemonės valdymo informaciją, planuojamos šviesolaidinės infrastruktūros informaciją (įskaitant žemėlapius), vykdomų arba planuojamų viešojo pirkimo procedūrų informaciją (nuorodas) ir kitą svarbią informaciją.
- (31) **Ataskaitų teikimas.** Lietuvos valdžios institucijos įsipareigojo teikti schemas įgyvendinimo ataskaitas (kuriose būtų pateikta tokia informacija: tinklo naudojimo pradžios data, siūlomi didmeninės prieigos produktai, naudotis prieiga norinčių subjektų ir paslaugų teikėjų tinkle skaičius, namų, kuriuos galima prijungti prie tinklo, skaičius ir naudojimo rodikliai) kas dvejus metus nuo tinklo naudojimo pradžios datos ir visu pagalbos priemonės laikotarpiu.

²⁷ Papildomas PRIP projekto finansavimas yra 4,99 mln. EUR (4,49 mln. EUR iš EAFRD ir 0,5 mln. EUR iš nacionalinio biudžeto).

²⁸ Taip pat žr. 6 išnašą.

²⁹ Taip pat žr. 8 išnašą.

4. PRIEMONĖS VERTINIMAS

4.1. SESV 107 straipsnio 1 dalyje apibrėžtos pagalbos buvimas³⁰

- (32) Dėl priemonės, apie kurią pranešta, pakeitimų pirminė Komisijos išvada byloje SA.28192 ir SA.34166, kad priemonė yra valstybės pagalba, apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, (tai patvirtinta ir pranešančiosios valstybės narės pranešime), nekeičiama.

4.2. Pagalbos suderinamumas

- (33) Atlikdama tyrimą Komisija nesusidūrė su jokiais keblumais ir patvirtinta, kad išplėtus priemonės geografinę taikymo sritį ir pratęsus priemonę 8 mėnesiams, atitinkamai padidinant priemonės biudžetą, nedaroma poveikio patvirtintų priemonių SA.28192 ir SA.34166 pirminiam suderinamumo vertinimui³¹. Be to, priemonė atitinka persvarstytas Plačiajuosčio ryšio gaires³².
- (34) Komisija pažymi, kad naujoms vietovėms, kurioms gali būti taikoma pagalbos schema, Lietuvos institucijos taiko tuos pačius kartografavimo ir aprėpties analizės, pirkimo, technologinio priemonės neutralumo, viešų konsultacijų, kainodaros, atviros prieigos, priežiūros ir kitus pradinėje schemoje nustatytus SA.28192 reikalavimus bei principus.
- (35) Kaip jau minėta byloje SA.34166, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad „Plačiajuostis internetas“ (pagalbos gavėjas) nebuvo pasirinktas pagal atviro konkurso procedūrą.
- Šiuo atveju „Plačiajuostis internetas“ nepasirinks plačiajuosčio ryšio operatoriaus, kuris jo vardu tiestų ir (arba) eksploatuotų tinklą; jis sukurs ir prižiūrės viešą infrastruktūrą, prie kurios prieigą turės visi ją naudoti norintys plačiajuosčio ryšio operatoriai. Tinklas ir toliau priklausys valstybei. Valstybei priklausantis pelno nesiekiantis juridinis subjektas „Plačiajuostis internetas“ vykdys šio valstybei priklausančio tinklo administravimo veiklą, taip pat valdys RAIN tinklą (įskaitant PRIP projektą) ir teiks didmenines paslaugas tretiesiems paslaugų teikėjams. RAIN tinklą prižiūrės ir aptarnaus atviro konkurso būdu atrinkti privatūs operatoriai.
- (36) RAIN tinklo statyba ir valdymas atitinka persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių 96 išnašoje (įtrauktoje į gairių 78 straipsnio c dalį) aprašytą situaciją, kai valdžios institucija nusprendžia tinklą įdiegti ir administruoti tiesiogiai arba per visiškai nuosavybės teise valdomą subjektą.

³⁰ 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai tapo SESV 107 ir 108 straipsniais. Naujųjų straipsnių nuostatos iš esmės atitinka senųjų straipsnių nuostatas. Šiame sprendime nuorodos į SESV 107 ir 108 straipsnius laikomos, jei reikia, nuorodomis į EB sutarties 87 ir 88 straipsnius.

³¹ Pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą (buvusį EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą) ir Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui Bendrijos gaires (OL C 235, 2009 9 30, p. 7)

³² Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui ES gairės, OL C 25, 2013 1 26, p. 1.

- (37) Tokiais atvejais persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių 96 išnašoje numatoma, kad turėtų būti nustatytos kelios apsaugos priemonės, siekiant išsaugoti konkurenciją elektroninių ryšių sektoriuje, mažmeninėje plačiajuosčio ryšio paslaugų rinkoje:
- i) viešai valdomų tinklų operatoriai veiklą turi vykdyti tik iš anksto apibrėžtose tikslinėse vietovėse ir negali plėstis į kitus komerciškai patrauklius regionus;
 - ii) valdžios institucija savo veikloje tik palaiko pasyvią infrastruktūrą ir suteikia prie jos prieigą, bet negali konkuruoti su komerciniais operatoriais mažmeniniu lygmeniu;
 - iii) tinklų veiklai naudojamų lėšų ir kitų valdžios institucijos turimų lėšų apskaita turi būti atskirta.
- (38) Dėl pirmosios apsaugos priemonės pažymėtina, kad „Plačiajuostis internetas“ negali veikti kaip mažmeninių plačiajuosčio ryšio paslaugų teikėjas, todėl negali teikti plačiajuosčio ryšio paslaugų galutiniams vartotojams; jis tik rengia ir valdo didmeninę prieigą prie infrastruktūros, skirtą ją naudoti norinčioms trečiosioms šalims. Šiuo atžvilgiu dėmesys taip pat atkreipiamas į tai, kad Lietuvos valdžios institucijos ėmėsi pritaikyti priemonę (pradinę priemonę su paskesniais pakeitimais) prie visų naujų persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių sąlygų. Komisija pažymi, kad Lietuvos valdžios institucijos taip pat konkrečiai įsipareigojo užtikrinti, kad „Plačiajuostis internetas“ vykdytų savo veiklą tik iš anksto nustatytoje tikslinėse srityse ir jos neplėstų į kitus komerciškai patrauklius regionus.
- (39) Dėl ii apsaugos priemonės pažymėtina, kad „Plačiajuostis internetas“ negali dalyvauti jokioje tinklo veikloje, kuria siekiama pelno, bet turi tik užtikrinti pajamų ir išlaidų pusiausvyrą, o jo veikla apsiriboja tik pasyviosios infrastruktūros administraciniu valdymu. Be to, „Plačiajuostis internetas“ privalo teisingomis, skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis užtikrinti atvirą prieigą prie šio viešojo subjekto valdomos infrastruktūros. Taigi, šia sistema iš esmės pašalinamas vienas iš pavojų, galinčių kilti konkurencijai, kai tinklą valdo operatoriai, t. y. noras pašalinti toje pačioje infrastruktūroje veikiančius konkurentus arba jiems pakenkti. Be to, kaip pirmiau nurodyta, infrastruktūros kūrimo sutartys bus sudaromos remiantis įprastais viešojo pirkimo principais.
- (40) Dėl iii apsaugos priemonės Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Lietuvos valdžios institucijos ėmėsi pritaikyti priemonę (pradinę priemonę su paskesniais pakeitimais) prie visų naujų persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių sąlygų. Komisija pažymi, kad Lietuvos valdžios institucijos taip pat konkrečiai įsipareigojo užtikrinti, kad tinklų veiklai naudojamų lėšų ir kitų Lietuvos valdžios institucijų turimų lėšų apskaita būtų atskirta.
- (41) Taigi, Komisija gali daryti išvadą, kad apsaugos mechanizmo pakanka siekiant išvengti pernelyg didelio konkurencijos iškraipymo ir kad papildoma atrankos procedūra nereikalinga.

- (42) Dėl kitų persvarstytomis Plačiajuosčio ryšio gairėmis nustatytų reikalavimų Komisija atkreipia dėmesį į toliau pateikiamus dalykus.
- (43) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad, remiantis persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių 51 dalimi, planuojamais tinklais bus užtikrintas esminis pokytis, t. y. dėl viešosios intervencijos 1) pasirinktas pasiūlymo teikėjas įvykdys dideles naujas investicijas į plačiajuosčio ryšio tinklą ir 2) dėl subsidijuojamos infrastruktūros rinkoje atsiras didelių naujų pajėgumų, susijusių su galimybėmis naudotis plačiajuosčio ryšio paslaugomis bei padidės pralaidumas, greitis ir konkurencija. Priemone remiamos tik baltosios sritys, kuriose nėra plačiajuosčio ryšio ir kuriose be viešosios paramos investicijos nebūtų vykdomos. Naujoji infrastruktūra bus taikoma 150-čiai papildomų kaimo vietovių, kuriose gyvena apie 20 000 žmonių, ir prie plačiajuosčio ryšio infrastruktūros bus prijungta arba padidintas dažnių juostos plotis maždaug 400 žemės ūkio įstaigų ir organizacijų, gamybos ir perdirbimo įmonių, kaimo bendruomenių, švietimo įstaigų, bibliotekų, viešųjų interneto centrų.
- (44) Dėl persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių 78 dalies j punkte numatytų **skaidrumo** reikalavimų, Lietuvos valdžios institucijos visą informaciją, susijusią su pagalbos priemone, apie kurią pranešta, skelbs interneto svetainėje www.zum.lt, kaip išdėstyta 30 dalyje. Be to, pagalbos gavėjai bus įpareigoti atitinkamą teisę turinčioms trečiosioms šalims suteikti išsamią ir nediskriminacinę galimybę susipažinti su informacija apie savo infrastruktūrą, įdiegtą pagal valstybės pagalbos priemonę.
- (45) Kalbant apie **ataskaitų** teikimo įpareigojimą, Lietuvos valdžios institucijos Europos Komisijai teiks priemonės įgyvendinimo ataskaitas kas dvejus metus nuo tinklo naudojimo pradžios datos. Taigi, Lietuvos valdžios institucijos vykdo persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių 78 dalies k punkte nustatytus reikalavimus.
- (46) Be to, visos naujai įvestos persvarstytų Plačiajuosčio ryšio gairių sąlygos (kaip antai skaidrumo ir ataskaitų teikimo reikalavimai) taip pat bus įgyvendintos pradinėje priemonėje SA.28192 ir pakeistoje priemonėje SA.34166.
- (47) Kadangi konkurencijos iškrypimo galimybė labai menka, o pagalbos schemeje nėra kitų svarbių pakeitimų, išskyrus geografinę taikymo sritį, biudžeto padidinimą ir pratęsimą 8 mėnesiams, Komisija nemato priežasčių nesilaikyti ankstesnio palankaus suderinamumo vertinimo bylose SA.28192 ir SA.34166. Tačiau Komisijos vertinimas neturi poveikio kitoms išvadoms, susijusioms su projekto įgyvendinimo suderinamumu su ES viešojo pirkimo teisės aktais.

5. SPRENDIMAS

- (48) Komisija priėjo prie išvados, kad esama priemonė SA. 34166 su pakeitimais, padarytais priemone, apie kurią pranešta byloje SA.36132, yra suderinama su SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu, todėl nusprendė neprieštarauti priemonei, apie kurią pranešta.

- (49) Lietuvos institucijoms primenama, kad, remiantis SESV 108 straipsnio 3 dalimi, jos privalo informuoti Komisiją apie bet kokį ketinimą išplėsti arba pakeisti priemonę.

Jeigu šiame rašte yra konfidencialios informacijos, kuri neturėtų būti atskleista trečiosioms šalims, apie tai praneškite Komisijai per penkiolika darbo dienų nuo šio dokumento gavimo dienos. Jeigu Komisija iki minėtojo laikotarpio pabaigos argumentuoto prašymo negaus, bus laikoma, kad sutinkate, jog visas rašto tekstas būtų atskleistas tretiesiems asmenims ir paskelbtas autentiška kalba tinklalapyje:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Prašymą siųskite užšifruotu elektroniniu laišku adresu stateaidgreffe@ec.europa.eu arba registruotu paštu ar faksu adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
1 Place Madou / Madouplein 1
MADO 12/59
B-1210 Brussels
Faksas +32 2 29 61242

Pagarbiai,

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas